

Türkiye İlaç Pazarı

Ocak - Eylül 2018

İçindekiler

1. Türkiye İlaç Pazarı	2
1.1. Pazardaki Büyüme ve Kaynakları	2
a. Fiyat.....	3
b. Hacim	3
c. Satış Dağılımı.....	3
d. Yeni Ürün.....	3
1.2. Pazarın Yapısı	4
a. Referans-Eşdeğer İlaçlar	4
b. İthal-İmal İlaçlar	4
c. Biyoteknolojik İlaçlar.....	4
2. Tıbbi Ürün Pazarı	5
2.1. Pazara Yeni Giren Tıbbi Ürünler	6
3. Dış Ticaret.....	6

1. Türkiye İlaç Pazarı

Türkiye ilaç pazarı yılın ilk dokuz ayında hastane ve eczane kanalında toplam %26,5 artışla 22,7 milyar TL'ye ulaştı. Kutu ölçeğinde ise %5,4 büyüme ile 1,7 milyar kutu satışı gerçekleşti.

Kutu başına düşen ortalama fiyat seviyesi incelendiğinde 2017 yılının ilk 9 ayında 11 TL olan fiyat, 2018 yılında %20 artışla 13,2 TL olmuştur.

Tablo 1-Türkiye İlaç Pazarı

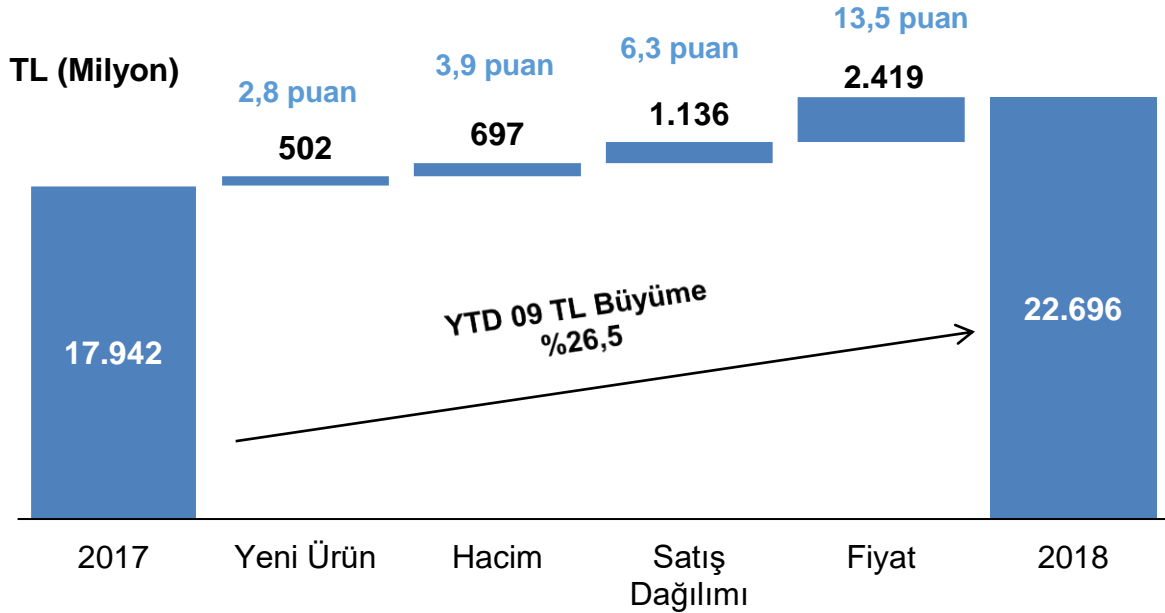
Ocak-Eylül	Toplam Değer (milyar TL)			Toplam Hacim (milyar kutu)			Ortalama Fiyat		
	2017	2018	Değişim	2017	2018	Değişim	2017	2018	Değişim
İlaç Pazarı	17,9	22,7	26,5%	1,6	1,7	5,4%	11,0	13,2	20,0%

Kaynak: IQVIA, İEİS

1.1. Pazardaki Büyüme ve Kaynakları

2018 yılı için pazardaki büyümenin kaynakları incelendiğinde değer ölçeğinde büyümeye katkı sağlayan 4 ana etken bulunmaktadır. Bunlar; mevcut portföydeki hacim ile fiyat artışları, portföye yeni ürün girişleri ve satış dağılımındaki değişimlerdir.

Grafik 1- İlaç Pazarında Büyümenin Kaynakları

Kaynak: IQVIA, İEİS

a. Fiyat

Hatırlanacağı üzere, Şubat 2018’de ilaç fiyatlarını belirleyen kur %15 seviyesinde artmıştı. Ek olarak, 31 Mayıs itibariyle iskontosuz ürünlere %2,5 fiyat artışı, iskontolu ürünlere ise %2,5 fiyat artışı olacak şekilde iskonto iyileştirmesi yapılmıştır.

Bu değişikliklere bağlı olarak 2018 yılı ilk 9 ayında bir önceki yıla göre gerçekleşen %26,5’lik büyümenin 13,5 puanı (2.419 milyon TL) fiyat artışından kaynaklanmaktadır.

b. Hacim

Pazardaki büyümenin 3,9 puanı (697 milyon TL) mevcut ürün portföyündeki hacim (kutu) artışından kaynaklanmıştır.

c. Satış Dağılımı

Pazarda mevcut ürünlerin satış dağılımındaki değişiklikler, başka bir ifadeyle daha yüksek fiyatlı ürünlere doğru satış hacmindeki değişim, büyümeye 6,3 puan (1.136 milyon TL) katkı sağlamıştır.

d. Yeni Ürün

2018 yılında pazardaki büyümenin 2,8 puanı ise (502 milyon TL) pazara yeni giren ilaçlardan kaynaklanmıştır.

İlaç pazarına yılın ilk 9 ayında hepsi reçeteli statüde olmak üzere toplam 307 adet ilaç girmiştir.

Pazara yeni sunulan ilaçlar içinde adet bazında en fazla paya sahip olan tedavi grubu onkoloji ilaçları olmuştur. 36 tane onkoloji (%11,7), 30 tane antibiyotik (%9,8), 28 tane serum/aşı (%9,1), 18 tane dermatolojik (%5,9), 16’şar tane KBB ve göz ilaçları ve kardiyovasküler ilaçlar (%5,2) pazara girmiştir.

Pazara yeni giren ilaçlardan 27 tanesi kimyasal, 11 tanesi biyoteknolojik olmak üzere toplam 38 adeti referans üründür. Bu 38 ürünün 7 tanesi Türkiye’de üretilmekte ve yine yalnızca 7 tanesinin eşdeğer rakibi bulunmaktadır.

Pazara yeni giren eşdeğer ilaçlar ise 269 adet olup, bu ilaçların 5 tanesi biyobenzer ilaçtır. 269 adet eşdeğer ilacın ise yalnızca 13 tanesi ithal ürün sınıfındadır.

Tablo 2- Pazara Yeni Giren Ürünler

İlaç	307
Eşdeğer	269
İthal	13
İmal	256
Referans	38
Eşdeğeri Yok	31
Eşdeğeri Var	7

Kaynak: IQVIA, İEİS

1.2. Pazarın Yapısı

a. Referans-Eşdeğer İlaçlar

2018 yılı ilk 9 ayı itibarıyla referans ilaçların satışı değerinde %26,5 büyüme ile 15,5 milyar TL'ye ulaşmıştır. Hacimde ise %3,5 büyüme ile 713,4 milyon kutu satış gerçekleşmiştir.

Yılın ilk 9 ayında eşdeğer ilaçlar %26,4 artış oranı ile 7,2 milyar TL'ye ulaşmıştır. Kutu ölçeğinde ise %6,8 seviyesinde artış ile 1.009,7 milyon hacim gerçekleşmiştir.

Ortalama fiyat seviyesi incelendiğinde 2018 ilk 9 ayında referans ilaçların bir kutu başına düşen fiyatı yaklaşık 21,8 TL iken, eşdeğer ilaçların 7,1 TL olmuştur.

Tablo 3- Referans-Eşdeğer İlaçlar

	9 Aylık Toplam Değer (milyar TL)			9 Aylık Toplam Hacim (milyon kutu)			Ortalama Fiyat		
	2017	2018	Değişim	2017	2018	Değişim	2017	2018	Değişim
Referans	12,3	15,5	26,5%	689,2	713,4	3,5%	17,8	21,8	22,2%
Eşdeğer	5,7	7,2	26,4%	945,7	1.009,7	6,8%	6,0	7,1	18,4%

Kaynak: IQVIA, İEİS

b. İthal-İmal İlaçlar

İthal ilaçlar değerinde ve hacimde sırasıyla %27 ve %2,2 büyüme göstermiştir. 2018 yılı ilk 9 ayı itibarıyla bu ürünler, değerinde 11,9 milyar TL ve hacimde 298,5 milyon kutu satış gerçekleştirmiştir. İthal ilaçların ortalama fiyatı ise 39,8 TL'dir.

Yurt içinde üretilen ürünler ise 2018 yılı ilk dokuz ayında 10,8 milyar TL ve 1.424,6 milyon kutu satış gerçekleştirmiştir. Bu ilaçların kutu başına düşen ortalama fiyatı ise 7,6 TL'dir.

Tablo 4- İthal-İmal İlaçlar

	9 Aylık Toplam Değer (milyar TL)			9 Aylık Toplam Hacim (milyon kutu)			Ortalama Fiyat		
	2017	2018	Değişim	2017	2018	Değişim	2017	2018	Değişim
İthal	9,4	11,9	27,0%	292,1	298,5	2,2%	32,1	39,8	24,3%
İmal	8,6	10,8	25,9%	1.342,8	1.424,6	6,1%	6,4	7,6	18,7%

Kaynak: IQVIA, İEİS

c. Biyoteknolojik İlaçlar

Yılın ilk dokuz ayında 11 referans, 5 biyobenzer olmak üzere toplam 16 adet biyoteknolojik ilaç pazara girmiştir. Böylece, Türkiye ilaç pazarında 100 marka altında 216 formda referans biyoteknolojik ve 19 marka altında 47 formda biyobenzer ilaç

bulunmaktadır. Biyoteknolojik ilaç pazarı toplamda 119 marka altında 263 form ilaçtan oluşmaktadır.

Biyoteknolojik ilaçlar, 2018 ilk 9 ay itibarıyla değerinde %31,5 artış oranı ile 3.937 milyon TL satışa ulaşmıştır. Hacimde ise %4,2 değişim oranı ile 21,2 milyon kutu satış gerçekleşmiştir. Referans biyoteknolojik ürünleri incelediğimizde 2018 yılında %30,7 büyüyerek 3.746 milyon TL olmuştur. Biyobenzer ilaç pazarı ise 2018 yılı ilk dokuz ayında bir önceki yılın aynı dönemine göre %50,6 artış göstererek 191 milyon TL'ye ulaşmıştır.

Tablo 5- Biyoteknolojik İlaçlar

	9 Aylık Toplam Değer (milyon TL)			9 Aylık Toplam Hacim (milyon kutu)			Ortalama Fiyat		
	2017	2018	Değişim	2017	2018	Değişim	2017	2018	Değişim
Biyotek	2.993,8	3.936,7	31,5%	20,4	21,2	4,2%	147,1	185,6	26,2%
Referans	2.867,2	3.746,1	30,7%	17,4	17,4	0,0%	164,6	214,9	30,6%
Biyobenzer	126,6	190,6	50,6%	2,9	3,8	28,7%	43,2	50,5	16,9%

Kaynak: IQVIA, İEİS

2. Tıbbi Ürün Pazarı

İlaç şirketlerinin portföylerinde yer alan ve ilaç olmayan tıbbi ürünler, Sağlık Bakanlığından izinli biyosidal ürünleri, farmasötik formdaki bazı tıbbi cihazları, enteral beslenme ve tıbbi amaçlı gıdaları, kozmetik ve dermokozmetik ürünleri; Tarım ve Orman Bakanlığından izinli vitaminleri, gıda takviyelerini ve mamaları içermektedir.

Bu ürünler, 2018 yılı ilk 9 ayında bir önceki yılın aynı dönemine göre %32,9 büyüme ile değerinde 1.798 milyon TL'ye, kutuda ise %12,1 artış ile 141 milyon kutu hacme erişmişlerdir. Bu ürünlerin ortalama fiyatı ise 12,7 TL'dir.

2018 yılında ilaç dışı tıbbi ürünlerin 141 milyon kutuluk hacminin, 98 milyonu (%69 pay) enteral beslenme ve tıbbi amaçlı gıda ürünlerine aittir. Sağlık Bakanlığında ruhsatlı ilaçlar gibi referans fiyat sistemine tabi olan bu ürünlerin ortalama fiyatı 7,9 TL'dir. Dolayısıyla, tıbbi ürünlerin ortalama fiyatınının 12,7 TL olmasında bu ürünler etkilidir.

Gıda takviyelerinin ortalama fiyatı 2018 yılında 31,2 TL iken, mamaların ortalama fiyatı 30,2 TL'dir.

Tablo 6-Türkiye Tıbbi Ürün Pazarı

Ocak-Eylül	Toplam Değeri (milyon TL)			Toplam Hacim (milyon kutu)			Ortalama Fiyat		
	2017	2018	Değişim	2017	2018	Değişim	2017	2018	Değişim
Tıbbi Ürün Pazarı	1.353	1.798	32,9%	126	141	12,1%	10,7	12,7	18,5%
Gıda Takviyesi	489	656	34,2%	18	21	13,7%	26,4	31,2	18,0%
Enteral Beslenme ve Tıbbi Amaçlı Gıda	583	777	33,4%	85	98	15,5%	6,9	7,9	15,4%
Mama	134	193	43,6%	7	6	-7,8%	19,4	30,2	55,7%
Diğerleri	147	173	17,2%	16	16	0,8%	9,3	10,8	16,3%

Kaynak: IQVIA, İEİS

2.1. Pazara Yeni Giren Tıbbi Ürünler

Pazara yılın ilk 9 ayında 182 adet ilaç dışı tıbbi ürün girmiştir. Bu 182 üründen 161 adedi (%88,5) gıda takviyesi, 15 tanesi (%8,2) enteral beslenme ve tıbbi amaçlı gıda, 5 tanesi (%2,7) mama ve 1 tanesi (%0,5) tıbbi cihaz ürünleridir.

Yeni giren ürünlerden gıda takviyelerinin ortalama fiyatı 30 TL, enteral beslenme ve tıbbi amaçlı gıdaların ortalama fiyatı 11 TL iken mamaların ortalama fiyatı 17 TL'dir.

Tablo 7- Yeni Giren Tıbbi Ürünler

Ürünler	Adet
	182
Gıda Takviyesi	161
Enteral Beslenme Ve Tıbbi Amaçlı Gıda	15
Mama	5
Tıbbi Cihaz	1

Kaynak: IQVIA, İEİS

3. Dış Ticaret

Yılın ilk 9 ayında ilaç ihracatı bir önceki yıla göre %46,1 artarak 847,3 milyon ABD Doları seviyesine ulaşmıştır. Bu dönemde Türkiye ihracatı %7 artmıştır. Bunun sonucunda Türkiye ihracatı içerisinde ilaç ihracatı %0,7'ye ulaşmıştır.

Yıllık bazda incelendiğinde ise ilaç ihracatı bir önceki yıla göre %48,6 artarak 1.164,9 milyon ABD Doları seviyesine ulaşmıştır. Türkiye ihracatı ise aynı dönemde %7,5 artmıştır. Bu gelişmeler sonucunda ilaç dışı ticaret açığı 4.053 milyon ABD Doları olurken, ihracatın ithalatı karşılama oranı %22,3 seviyesinde gerçekleşmiştir.

(Milyon ABD Doları)	2017	Ocak-Eylül 2017	Ocak-Eylül 2018	Değişim	Ekim 2016-Eylül 2017	Ekim 2017-Eylül 2018	Değişim
Türkiye İhracatı	156.992,9	115.046,3	123.043,1	7,0%	153.409,9	164.989,8	7,5%
İlaç İhracatı	897,5	579,9	847,3	46,1%	783,8	1.164,9	48,6%
İlaç Payı	0,57%	0,5%	0,7%		0,5%	0,7%	
Türkiye İthalatı	233.799,9	168.950,9	174.155,4	3,1%	221.304,3	239.004,2	8,0%
İlaç İthalatı	4975,8	3.558,0	3.800,2	6,8%	4.754,3	5.217,9	9,8%
İlaç Payı	2,13%	2,1%	2,2%		2,1%	2,2%	
Türkiye Dış Ticaret Hacmi	390.792,6	283.997,1	297.198,5	4,6%	374.714,1	403.994,0	7,8%
İlaç Dış Ticaret Hacmi	5873,3	4.137,9	4.647,5	12,3%	5.538,1	6.382,8	15,3%
İlaç Payı	1,50%	1,5%	1,6%		1,5%	1,6%	
Türkiye Dış Ticaret Açığı	-76.801,5	- 53.904,6	- 51.112,3	-5,2%	- 67.894,4	- 74.014,4	9,0%
İlaç Dış Ticaret Açığı	-4078,3	- 2.978,1	- 2.952,9	-0,8%	- 3.970,5	- 4.053,0	2,1%
İlaç Payı	5,31%	5,5%	5,8%		5,8%	5,5%	
Türkiye İhracat/İthalat	67,10%	68,1%	70,7%		69,3%	69,0%	
İlaç İhracat/İthalat	18,00%	16,3%	22,3%		16,5%	22,3%	

Kaynak: TUIK, İEİS